

2024

Nuohoustyöohjeet

NUOHOUSALAN KESKUSLIITTO RY:N NUOHOUSTYÖOHJEET
LIITON TEKNINEN VALIOKUNTA

NUOHOUSALAN KESKUSLIITTO RY | Katajanokankatu 3 B 9, 00160 Helsinki

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	1
NUOHOUSALAN KESKUSLIITTO RY:N NUOHOUSTYÖOHJEET	2
NUOHOUSTYÖOHJEET	2
Työturvallisuus.....	3
Markkinointi nuohousalalla	3
Nuohoustyö poikkeusoloissa	3
Nuohoustyön dokumentointi (Nuohoustodistus).....	3
Nuohooja tulossa – mitä se tarkoittaa?	4
Savuhormien nuohous.....	4
Pienet savuhormit	4
Suuret savuhormi	4
Sisäpiiput ja tehdasvalmisteiset savuhormit	4
Savuhormin jatkot	5
Yhdyshormit.....	5
Sisälle mentävät yhdyshormit.....	5
Savupellit	5
Savuimuri	5
Savupiipun sadesuojat	5
Tulisijojen nuohous.....	6
Keittiön liedet ja lämmitysuunit	6
Leivinuunit	6
Varaavat takat tai lämmitysuunit.....	6
Suuluukuttomat tulisijat (Avotakat).....	6
Suuluukuttomat varaavat tulisijat.....	6
Lämmityskamiinat.....	6
Kiukaat	7
Jatkuvalämmitteiset kiukaat	7
Kertalämmitteiset kiukaat.....	7
Padat.....	7
Nostettavat padat	7
Muuratut padat	7
Lämmityspatterit ja lämmityskierrot	7
Lämmitettävät kylpytynnyrit, kesäkeittiöt, pihagrillit ja savustusuunit, peräkärriysaunat yms.	7
Keskuslämmityskattilat	8
Kiinteällä polttoaineella ja raskasöljyllä toimivat kattilat	8

Kevytöljykäyttöiset kattilat.....	8
Laitteiston nuohous	9
Kuivuriunit ja lämminilmakehittimet.....	9
Laitteiston nuohous	10
Pellettilämmityslaitteet.....	10
Nokipalon hoito	11
Jälkityöt.....	11
Nuohoustyön päätyttyä	12
Yleisiä ohjeita.....	12

NUOHUSALAN KESKUSLIITTO RY:N NUOHOUSTYÖOHJEET

NUOHOUSTYÖOHJEET

Nuohousta on kautta aikojen tehty, jotta savuhormeihin ja tulisijoihin kertyvä palamisjäte ei aiheuttaisi tulipalon vaaraa. Paloturvallisuuden lisäksi nuohoustoiminnan tavoitteena on energian taloudellinen käyttö, ympäristönsuojelu ja ihmisten terveys sekä hyvinvointi.

Säännöllinen nuohous vähentää polttoaineen kulutusta ja edistää täydellistä palamista, joka vähentää päästöjä ja ympäristön tarpeetonta kuormitusta. Nuohotussa tulisijassa polttoaine palaa paremmin ja puhtaammin.

Nuohouksen ajankohdasta sovitaan kiinteistön omistajan tai haltijan kanssa.

Nuohoojien pääasiallisia työtehtäviä ovat tulisijojen ja savuhormien tarkastus ja nuohous sekä huolto. Nuohoojat tarkkailevat lisäksi henkilö- ja paloturvallisuuteen liittyviä seikkoja kiinteistöissä. Nuohoojien työtehtäviä ovat myös

- lämmityskattiloiden puhdistukset,
- lämmityskattiloiden hyötysuhdemittaukset,
- savuhormien tiiviyskokeet ja hormikuvaukset,
- savuhormien korjaukset ja sisäpiippujen asennukset,
- ilmanvaihtojärjestelmien tarkastukset, mittaukset, säädöt, huollot, puhdistukset, suodattimien vaihdot ja videokuvaukset sekä
- asiantuntijapalvelut sekä neuvonta ja opastus lämmitykseen ja ilmanvaihtoon liittyvissä asioissa

Tulisijojen ja hormien sekä niiden yhteensopivuuden tarkastamiseen on käytettävissä vapaaehtoinen tulisijan ja hormin kunnan tarkastamisen malli. Tarkastuksissa hyödynnetään nykyaikaista laitteistoa visuaalisen tarkastuksen tukena. Tarkastustoimintaan liittyvät työohjeet on laadittu erillisenä dokumenttina.

Neuvonta ja opastus ovat muun työn ohessa tapahtuvaa palvelua. Lausunnot annetaan aina kirjallisina ja lausunnoista otetaan aina jäljennös, joka arkistoidaan.

Nuohoojan asiantuntemus perustuu hyvään ammattitaitoon, kokemukseen ja koulutukseen, jota täydennetään osallistumalla säännöllisesti alan jatko- ja täydennyskoulutukseen.

Nuohooja huolehtii paloturvallisuudesta tarkastamalla ja puhdistamalla tulisijat ja savuhormit. Nuohouksen yhteydessä nuohooja tarkastaa tulisijoihin ja hormoneihin liittyvät suojaetäisyydet. Hän ilmoittaa havaitsemistaan vioista ja puutteista kiinteistön omistajalle tai haltijalle sekä opastaa ja neuvoo tulisijan käyttäjiä myös kattoturvaluotteisiin liittyvissä asioissa.

Jos nuohooja havaitsee tulisijoissa ja savuhormeissa vikoja tai puutteita, joista voi aiheutua tulipalon vaara, hänen on ilmoitettava niistä kirjallisesti myös pelastuslaitokselle. Jos nuohooja toteaa tikkaiden, kattokulkutien osien tai katon turvavarusteiden olevan sellaisessa kunnossa, ettei nuohoustyötä voida suorittaa turvallisesti, on hänen ilmoitettava havaitsemistaan vioista ja puutteista kiinteistön omistajalle tai haltijalle sekä pelastusviranomaiselle.

Kiinteistön omistajalla on lakisäätöinen velvollisuus huolehtia kattoturvaluotteiden turvallisesta kunnosta nuohoustyötavasta huolimatta. Koko laitteisto puhdistetaan ja tarkastetaan Nuohoustyöohjeiden mukaisesti.

Työturvallisuus

Työturvallisuudessa noudatetaan voimassa olevia lakeja ja säädöksiä. Suojakypärää käytetään aina kun työolosuhteet sitä vaativat. Putoamissuojaimia käytetään aina kun niiden käyttäminen ja turvallinen kiinnittäminen on mahdollista. Suojainten tulee täyttää valtioneuvoston päätöksessä henkilönsuojaimista (1406/1993) annetut rakenteelliset vaatimukset ja olla CE merkityjä päätöksen mukaisesti. Lisäksi henkilösuojainten valinta ja käyttö työssä tulee täyttää valtioneuvoston päätöksessä (1407/1993) annetut vaatimukset.

Lisäksi suositellaan päänsuojuksella varustettua päähinettä käytettäväksi tiloissa, joissa esiintyy teräviä rakenteita sekä turvajalkineita sisätiloissa työskennellessä.

Jos havaitaan, että kattoturvalaitteiden kunnossa on vähäinenkin epäily niiden turvallisuudesta, katolle ei nousta.

Markkinointi nuohousalalla

Nuohouspalvelujen markkinointi tulee perustua voimassa oleviin säädöksiin ja määräyksiin. Lisätietoa aiheesta löytyy oheisen linkin kautta:

[Nuohouksen markkinointi - Nuohoojat](#)

Nuohoustyö poikkeusoloissa

Nuohouksesta poikkeusoloissa, joka voi johtua esimerkiksi yleisvaarallisesta tartuntataudista/pandemiasta, noudatetaan voimassa olevia viranomaisohjeita sekä Nuohousalan Keskusliitto ry:n laatimia ohjeita poikkeusolojen nuohoukseen:

<https://nuohoojat.fi/nuohouksen-suorittaminen-tapahtuu-turvallisesti/>

Nuohoustyön dokumentointi (Nuohoustodistus)

Nuohoustyön suorittamisesta on annettava kiinteistön omistajalle nuohoustodistus, josta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat asiat:

- rakennuksen osoite
- nuohoustyön suorittaja
- nuohouksen ajankohta
- tehdyt toimenpiteet
- havaitut viat ja puutteet

Tulipalon vaaraa aiheuttavat viat ja puutteet on yksilöitävä niin, että asiakas voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin.

Nuohooja tulossa – mitä se tarkoittaa?

Miten voit asiakkaana valmistautua nuohoojan saapumiseen nuohouskäynnille?

[Nuohooja tulossa - mitä se tarkoittaa? - Nuohoojat](#)

Savuhormien nuohous

Ennen nuohoustyön aloittamista tulisijat suojataan, savupellit avataan ja pellin raot tiivistetään. Nuohousluukkujen tiiviys tarkastetaan ja luukut tiivistetään tarvittaessa. Koneellinen ilmastointi sammutetaan. Koneellinen ilmastointi palautetaan toimintakuntoon ja todetaan sen toiminta nuohoustyön päätyttyä.

Mikäli nuohous suoritetaan käyttäen hormin alipaineistusta, tulee suojaustyön yhteydessä ottaa huomioon, ettei tulisijaa saa tiivistää liikaa, vaan on varmistettava riittävä ilmapvirtaus hormissa. Toisaalta on varmistettava, ettei hormia alipaineisteta liian voimakkaasti, ettei hormista leviä tavanomaista enemmän kiinteistön kattoa ja muita rakenteita tai läheistä ympäristöä likaavaa pölyä ja nokea. Mahdolliset pieneläinten ja lintujen torjuntaan käytettävät suojaverkot poistetaan nuohouksen ajaksi ja palautetaan ennalleen nuohoustyön päätyttyä.

Savuhormin kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Pienet savuhormit

Savuhormin nuohoamista varten valitaan sopiva harjakoko. Hormi harjataan niin puhtaaksi, ettei nokipalon vaaraa ole ja että se on toimintakunnossa.

Nuohouksen yhteydessä irronnut noki ja karsta poistetaan hormin pohjalta.

Lisäksi tarkastetaan savupiipun kunto ja suojaetäisyys sekä nuohousluukkujen kunto ja tiiviys.

Suuret savuhormi

Suurten savuhormien suunnittelussa ja rakentamisessa otetaan huomioon laajemmin asioita kuin pienissä savuhormeissa. Suuret savuhormit on hyväksytty käyttöön tapauskohtaisesti ja ne nuohotaan laaditun suunnitelman mukaisesti.

Nuohouksen yhteydessä irronnut noki ja karsta poistetaan hormin pohjalta.

Lisäksi tarkastetaan savupiipun kunto ja suojaetäisyys sekä nuohousluukkujen kunto ja tiiviys.

Sisäpiiput ja tehdasvalmisteiset savuhormit

Sisäpiipun ja tehdasvalmisteisen savuhormin nuohouksessa on aina otettava huomioon hormin asentajan ja valmistajan antamat ohjeet. Ohjeen tulisi olla hormiin kiinnitettynä.

Sisäpiippuja on asennettu lämmityskattiloiden savuhormeihin. Ennen nuohouksen aloittamista poltin kytketään pois päältä.

Sisäpiippu nuohotaan erikoisharjoja käyttäen ja varovaisuutta noudattaen. Useat valmistajat edellyttävät metallisten savuhormien harjaamista nailonharjoilla.

Sisäpiipun ja tehdasvalmisteisen savuhormin kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan.

Savuhormin jatkot

Savuhormin jatko-osien nuohouksessa työmenetelmä valitaan aina tapauskohtaisesti. Osa piipun jatkoista on asennettu kiinteästi paikoilleen ja ne puhdistetaan niissä olevan puhdistusluukun kautta.

Savuhormin jatkon kunto tarkastetaan.

Useasti jatko-osiin on liitetty tuulen mukana pyörivä ohjuri. Ohjuri nostetaan akseliltaan pois ja puhdistetaan. Samalla tarkastetaan tuuliohjuri ja se huolletaan tarvittaessa.

Yhdyshormit

Yhdyshormi puhdistetaan ja irronnut noki ja karsta poistetaan.

Yhdyshormissa olevia mahdollisia savukaasumittarin antureita tms. tulee varoa ja myös ne tulee puhdistaa toiminnan varmistamiseksi.

Yhdyshormin kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan.

Sisälle mentävät yhdyshormit

Valmisteluvaiheessa on kiinnitettävä erityistä huomiota työturvallisuuteen. Sisälle mentävän yhdyshormin nuohouksessa on aina oltava vähintään kaksi henkilöä. Ennen työhön ryhtymistä on henkilöturvalliset tarkastettava huolella. Myös ulkopuolelle jäävällä työntekijällä on oltava samantasoinen varustus kuin hormin sisällä työskentelevällä työntekijällä. Tällä turvataan se, että mahdollisen sairastapauksen sattuessa tehokkaat pelastustoimet saadaan heti käynnistettyä.

Yhdyshormi puhdistetaan ja irronnut noki ja karsta poistetaan.

Sisälle mentävän yhdyshormin kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan.

Savupellit

Savupelti puhdistetaan, ellei pelti ole rakenteiden sisällä. Puhdistuksen yhteydessä tarkastetaan savupellin kunto ja toimivuus.

Savuimuri

Osassa savuhormeja on niiden yläpään sijoitettu savuimuri. Myös savuimuri puhdistetaan nuohouksen yhteydessä. Ennen työn aloittamista kytketään imuri pois päältä. Puhdistaminen tapahtuu harjaamalla.

Puhdistuksen jälkeen imurin toiminta tarkastetaan.

Savupiipun sadesuojat

Savupiipun sadesuojan tarkoituksena on estää sateen ja tuulen aiheuttamat haitat, sekä parantaa vetoa. Savupiipun sadesuojan tulee olla rakenteeltaan sellainen, so. mielellään avattava, että se mahdollistaa nuohouksen ja savuhormin kunnan tarkastuksen.

Sadesuoja puhdistetaan tarvittaessa harjaamalla.

Sadesuojan kunto tarkastetaan.

Tulisijojen nuohous

Keittiön liedet ja lämmitysuunit

Keittiön liesi nuohotaan tulipesästä alkaen vedon suuntaan. Liesitason alapinta ja savusolat harjataan. Savusolissa oleva tuhka ja noki sekä hormista harjattu noki poistetaan.

Arinarauta puhdistetaan ja tuhkatila tyhjenetään.

Huom. Lämmin tuhka ja savuhormista poistettu noki voivat aiheuttaa tulipalon vaaran.

Tulisijan kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Leivinuunit

Uunin tulipesä tarkastetaan ja savusolat harjataan. Savusolissa oleva tuhka ja noki sekä hormista harjattu noki poistetaan. Tuhkatila tyhjenetään ja niin sanottu häkähormi tarkastetaan.

Huom. Lämmin tuhka ja savuhormista poistettu noki voivat aiheuttaa tulipalon vaaran.

Tulisijan kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Varaavat takat tai lämmitysuunit

Tulipesä, tuliputki, savusolat ja lämmityskierto harjataan. Savusolissa oleva tuhka ja noki sekä hormista harjattu noki poistetaan. Tuhkatila tyhjenetään.

Huom. Lämmin tuhka ja savuhormista poistettu noki voivat aiheuttaa tulipalon vaaran.

Tulisijan kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Suuluukuttomat tulisijat (Avotakat)

Avotakka on tulisija, jossa ei ole suuluukkuja. Tulipesän seinämät harjataan. Tulipesä tarkastetaan ja ettei piippuhyllyn päälle ole jäänyt nokea. Takan tulipesään karissut nuohousjäte ja tuhka poistetaan. Arinarauta puhdistetaan ja tuhkatila tyhjenetään sekä tarkistetaan tuhkatilan korvausilmaputki. Mikäli takassa on kääntöpelti, huolehditaan, ettei sen taakse ole jäänyt nokea tai savuhormin kautta sinne pudonnutta muuta ainesta.

Tulisijan kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Suuluukuttomat varaavat tulisijat

Suuluukuttomien varaavien tulisijojen lämmityskierto harjataan samalla tavalla kuin varaavan takan lämmityskierto.

Tulisijan kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Lämmityskamiinat

Kamiinan keittolevy harjataan. Liekinohjauslevy, liitinhormi sekä mahdolliset savusolat harjataan. Savusolissa oleva tuhka ja noki sekä hormista harjattu noki poistetaan. Tulipesä ja tuhkatila tyhjenetään.

Tulisijan kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Kiukaat

Jatkuvalämmitteiset kiukaat

Jatkuvalämmitteisten kiukaiden rakenteet poikkeavat huomattavasti toisistaan. Kiukaan lämmityskierto puhdistetaan. Myös liitinhormi harjataan, jos harjaaminen on rakenteellisesti mahdollista. Arinarauta puhdistetaan. Savusolissa oleva tuhka ja noki sekä hormista harjattu noki poistetaan. Tuhkatila tyhjennetään.

Tulisijan kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Kertalämmitteiset kiukaat

Nuohous aloitetaan suojaamalla kivitila. Kivitiilan yläpuolella oleva tila ja liitinhormi harjataan. Kivitiilan alapuolella sijaitseva rakoarina puhdistetaan. Lopuksi tulipesä ja arina puhdistetaan. Tuhka ja noki sekä hormista harjattu noki poistetaan. Tuhkatila tyhjennetään.

Tulisijan kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Padat

Nostettavat padat

Pata nostetaan pois ja se puhdistetaan. Padan materiaali on otettava huomioon puhdistusvälineitä valittaessa. Padan tulipesä, lämmityskierto ja liitinhormi harjataan. Tuhka ja noki sekä hormista harjattu noki poistetaan. Tuhkatila tyhjennetään.

Tulisijan kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Muuratut padat

Muuratun padan lämmityskierto ja padan pohja harjataan. Savusolissa oleva tuhka ja noki sekä hormista harjattu noki poistetaan. Tulipesä ja tuhkatile tyhjennetään.

Tulisijan kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Lämmityspatterit ja lämmityskierrot

Tulisijoihin voidaan liittää niin sanottu lämmityspatteri tai lämmityskierto, esimerkiksi kahta tai useampaa huonetta lämmittämään. Lämmityspatteri ja lämmityskierto harjataan. Tuhka ja harjattu noki poistetaan.

Lämmityspatterin ja -kierron kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Lämmitettävät kylpytynnyrit, kesäkeittiöt, pihagrillit ja savustusuunit, peräkärriysaunat yms.

Paloturvallisuuteen liittyvät poikkeamat ilmoitetaan asiakkaalle ja tarvittaessa pelastuslaitokselle. Jos peräkärriyllä varustetussa laitteessa on kiinteän polttoaineen tulisija ja siihen liitetty hormi, suositellaan, että nuohouksesta huolehditaan säännöllisesti ja tarpeita vastaavasti.

Keskuslämmityskattilat

Kiinteällä polttoaineella ja raskasöljyllä toimivat kattilat

Kiinteällä polttoaineella ja raskasöljyllä toimivat kattilat hormineen nuohotaan kerran vuodessa. Jos kiinteistön omistaja tai haltija puhdistaa kiinteällä polttoaineella toimivan kattilan säännöllisesti useamman kerran vuodessa, nuohooja tarkastaa ja puhdistaa savu- ja liitinhormin sekä tarkastaa, että kattila on paloturvallisessa käyttökunnossa.

Kiinteän polttoaineen kattiloiden konvektio-osat tarkastetaan joka nuohouskerralla ja tarvittaessa puhdistetaan.

Kattila on kuitenkin syytä tarkastaa ja puhdistaa niiltä osin kuin kiinteistön omistaja tai haltija ei puhdistusta ole tehnyt.

Lämmityskattilan kunto ja suojaetäisyydet sekä savupellin toiminta tarkastetaan puhdistetuilta osin nuohoustyön yhteydessä.

Nuohoustyön yhteydessä tarkastetaan palo- ja henkilöturvallisuuteen liittyvät seikat kattilahuoneessa, erityisesti ottaen huomioon palamiseen tarvittavaan korvausilmaan ja poistoilmanvaihtoon liittyvät järjestelyt sekä ympäröivien rakenteiden paloturvallisuus ja palo-osastointi. Näillä toimenpiteillä pyritään varmistamaan se, että lämmityskattilan palamiskaasut eivät missään olosuhteissa kulkeutuisi rakennuksen muihin tiloihin, erityisesti asuintiloihin.

Automaattisesti nuohoutuviissa kohteissa tulee ottaa huomioon järjestelmän toiminta.

Jos kattilassa on kuljetin, puhallin tai poltin, katkaistaan virta ennen puhdistusta. Tulipesä, konvektio-osa ja turbulenssielimet sekä lämmityskierto puhdistetaan ja tarkastetaan.

Liitinhormi puhdistetaan ja tarkastetaan. Savusolissa oleva tuhka ja noki sekä lämmityskierrosta ja hormista harjattu noki poistetaan.

Puhdistuksen yhteydessä pyritään selvittämään kattilan sisällä tapahtuneet muutokset ja mahdolliset korjaustarpeet.

Lämmityskattilan kunto ja suojaetäisyydet sekä savupellin toiminta tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä.

Jos kattilassa on poltin, polttimeen liekinohjauslevy ja sytytyskärjet tarkastetaan. Lisäksi tarkastuksen ja puhdistuksen jälkeen varmistetaan, että poltin käynnistyy ja tarkastetaan että palaminen on kunnollista.

Palamishyötysuhteen mittausta tehdään, jos siitä on erikseen sovittu.

Öljypolttimeen puhdistus-, korjaus- ja huoltotoimenpiteet suorittaa valtuutettu poltinasentaja.

Kevytöljykäyttöiset kattilat

Kevytöljyä käyttävien kattiloiden hormit nuohotaan kerran vuodessa.

Keskuslämmityskattilan, kuivuriuunin ja lämminilmakehittimen tulipesä ja tulipinnat tarkastetaan ja puhdistetaan vähintään kerran vuodessa. Nuohoojan tulee kertoa nuohoustyön yhteydessä havaitsemastaan tulisijan puhdistustarpeesta kiinteistön omistajalle tai haltijalle.

Laitteiston nuohous

Öljypoltin kytketään pois päältä. Savuhormi harjataan ja tarkastetaan. Liitinhormi puhdistetaan ja tarkastetaan. Keskuslämmityskattilan liitinhormin puhdistaminen saattaa edellyttää keskuslämmityskattilan rakenteiden, esimerkiksi turbulenssielimien, poistamista puhdistamisen ajaksi.

Harjattu noki ja tuhka poistetaan ja viedään paloturvalliseen säilytysastiaan sijoitettuna kiinteistössä tai sen välittömässä läheisyydessä olevaan kiinteistön omistajan tai haltijan osoittamaan paloturvalliseen ja ympäristön kannalta turvalliseen paikkaan.

Nuohoustyön yhteydessä tarkastetaan lämmityskattilan toiminta ja ulkopuolinen kunto sekä tulipesän ja tulipintojen puhdistustarve.

Savupellin toiminta tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä. Myös suojaetäisyydet tarkastetaan. Lopuksi varmistetaan, että öljypoltin käynnistyy ja että kattilassa palaminen on kunnollista.

Nuohoustyön yhteydessä tarkastetaan palo- ja henkilöturvallisuuteen liittyvät seikat kattilahuoneessa, erityisesti ottaen huomioon palamiseen tarvittavaan korvausilmaan ja poistoilmanvaihtoon liittyvät järjestelyt sekä ympäröivien rakenteiden paloturvallisuus ja palo-osastointi. Näillä toimenpiteillä pyritään varmistamaan se, että lämmityskattilan palamiskaasut eivät missään olosuhteissa kulkeutuisi rakennuksen muihin tiloihin, erityisesti asuintiloihin.

Tulipesä, konvektio-osa ja turbulenssielimet sekä lämmityskierto harjataan. Savusolissa oleva tuhka ja noki sekä lämmityskierrosta ja hormista harjattu noki poistetaan. Polttimen liekinohjauslevy ja sytytyskärjet tarkastetaan.

Tarkastuksen ja puhdistuksen jälkeen varmistetaan, että poltin käynnistyy ja tarkastetaan että palaminen on kunnollista.

Puhdistuksen yhteydessä pyritään selvittämään kattilan sisällä tapahtuneet muutokset ja mahdolliset korjaustarpeet

Palamishyötysuhteen mittausta tehdään, jos siitä on erikseen sovittu.

Öljypolttimen puhdistus-, korjaus- ja huoltotoimenpiteet suorittaa valtuutettu poltinasentaja.

Kuivuriuunit ja lämminilmakehittimet

Kevytöljyä käyttävien kuivuriuunien ja lämminilmakehittimien hormit nuohotaan kerran vuodessa. Nuohouksessa ja huollossa noudatetaan valmistajan ohjeita.

Kuivuriuunin ja lämminilmakehittimen tulipesä ja tulipinnat tarkastetaan ja puhdistetaan vähintään kerran vuodessa. Jos kiinteistön omistaja tai haltija puhdistaa kuivuriuunin tai lämmönkehittimen säännöllisesti useamman kerran vuodessa, nuohooja tarkastaa ja tarvittaessa puhdistaa savu- ja liitinhormin sekä tarkastaa, että kuivuriuuni tai lämminilmakehitin on paloturvallisessa käyttökunnossa. Nuohoojan tulee kertoa nuohoustyön yhteydessä havaitsemastaan tulisijan puhdistustarpeesta kiinteistön omistajalle tai haltijalle.

Kiinteistön omistaja ja nuohooja voivat tarvittaessa sopia, että nuohooja tarkastaa ja puhdistaa kuivuriuunit ja lämmönkehittimet kiinteistön omistajan ja nuohoojan välisessä sopimuksessa mainituin väliajoin.

Laitteiston nuohous

Öljypoltin kytketään pois päältä. Savuhormi harjataan ja tarkastetaan. Liitinhormi puhdistetaan ja tarkastetaan. Kuivuriuunin ja lämminilmakehittimen liitinhormin puhdistaminen saattaa edellyttää kuivuriuunin ja lämminilmakehittimen rakenteiden, esimerkiksi turbulenssielimien, poistamista puhdistamisen ajaksi.

Harjattu noki ja tuhka poistetaan ja viedään paloturvalliseen säilytysastiaan sijoitettuna kiinteistössä tai sen välittömässä läheisyydessä olevaan kiinteistön omistajan tai haltijan osoittamaan paloturvalliseen ja ympäristön kannalta turvalliseen paikkaan.

Nuohoustyön yhteydessä tarkastetaan kuivuriuunin ja lämminilmakehittimen ulkopuolinen kunto sekä tulipesän ja tulipintojen puhdistustarve.

Mahdollisen savupellin toiminta tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä. Suojaetäisyydet tarkastetaan. Lopuksi varmistetaan, että öljypoltin käynnistyy, ja että kuivuriuunissa ja lämminilmakehittimessä palaminen on kunnollista.

Nuohoustyön yhteydessä tarkastetaan palo- ja henkilöturvallisuuteen liittyvät seikat kattilahuoneessa tai tilassa, jossa kuivuriuuni tai lämminilmakehitin sijaitsee, erityisesti ottaen huomioon palamiseen tarvittavaan korvausilmaan ja poistoilmanvaihtoon liittyvät järjestelyt sekä ympäröivien rakenteiden paloturvallisuus ja palo-osastointi. Näillä toimenpiteillä pyritään varmistamaan se, että kuivuriuunin ja lämminilmakehittimen palamiskaasut eivät missään olosuhteissa kulkeutuisi rakennuksen muihin tiloihin.

Nuohoustyön yhteydessä tarkastetaan myös kuljetinputkistojen puhtaus ja kunto.

Ennen nuohousta tarkastetaan, että polttimeen ja tuulettimen virta on kytketty pois päältä. Tuubi- ja lämmönvaihdinosiot sekä tulipesä harjataan. Savusolissa oleva tuhka ja noki sekä lämmityskierrosta ja hormista harjattu noki poistetaan.

Polttimen liekinohjauslevy ja sytytyskärjet tarkastetaan.

Myös lämmönvaihtimen ulkopuolinen osa tarkastetaan ja puhdistetaan. Luukkujen tiivisteet tarkastetaan. Kiinnitysmutterit suojataan korroosiolta.

Kuivuriuunin ja lämminilmakehittimen kunto ja suojaetäisyydet tarkastetaan nuohoustyön yhteydessä. Lopuksi varmistetaan, että öljypoltin käynnistyy, ja tarkastetaan että kuivuriuunissa ja lämminilmakehittimessä palaminen on kunnollista.

Kuivuriuunien ja lämminilmakehittimien nuohouksessa ja huollossa noudatetaan valmistajan ohjeita.

Öljypolttimeen puhdistus-, korjaus- ja huoltotoimenpiteet suorittaa valtuutettu poltinasentaja.

Pellettilämmityslaitteet

Pellettilämmityslaitteet hormineen nuohotaan kerran vuodessa. Jos kiinteistön omistaja tai haltija puhdistaa pellettilämmityslaitteet säännöllisesti useamman kerran vuodessa, nuohooja tarkastaa ja puhdistaa savu- ja liitinhormin sekä tarkastaa, että kattila on paloturvallisessa käyttökunnossa.

Kiinteistön omistaja ja nuohooja voivat sopia, että nuohooja tarkastaa ja puhdistaa pellettilämmityslaitteet kiinteistön omistajan ja nuohoojan välisessä sopimuksessa mainituin väliajoin.

Pellettipoltin pitää sammuttaa hallitusti eli ajamalla se alas, mikäli palo on päällä kääntämällä termostaattia. Pellettipoltinta ei saa sammuttaa polttimen pääkytkimestä, jos palo on päällä.

Pellettilämmityslaitteiden nuohouksessa ja huollossa noudatetaan valmistajan ohjeita.

Nokipalon hoito

Nokipalo hoidetaan yhteistyössä pelastusviranomaisen ja mahdollisesti kiinteistön omistajan tai hänen edustajansa kanssa. Nuohooja hoitaa varsinaisen nokipalo- ja puhdistustyön. Muut paikalla olevat avustavat häntä, hoitavat tarkkailun ja ehkäisevät palon leviämisen. Johtava pelastusviranomainen johtaa ehkäisevää palontorjuntatyötä ja mahdollisen tulipalon sammutustyötä.

Toimenpiteet nokipalossa:

- Kun nuohooja saapuu paikalle, hän ottaa selville millainen nokipalo on kyseessä, tekee havaintoja ympäristöstä ja arvioi tilanteen. Jos pelastuslaitosta ei ole hälytetty, nuohooja hälyttää pelastuslaitoksen paikalle.
- Avonaiset ikkunat suljetaan, jotta palavat kekäleet eivät lennä huoneisiin ja aiheuta tulipaloa. Myös ulkorakennuksien ikkunat suljetaan.
- Tarkastetaan ullakolta, kuinka pitkän matkan savupiippu kulkee vaakatasossa ja onko mahdollista, että savupiippu voi tukkeutua ullakko-osuudella.
- Savupellit avataan, jotta ne eivät sula kuumuudessa kiinni kehyksiin.
- Tarkastetaan, ettei tapettia ole kiinnitetty savupiipun seinämiin.
- Jos vaatekomero on kiinni savuhormissa, tyhjenetään vaatteet pois.
- Huolehditaan, ettei savupiipun ympärillä ole mitään syttyviä aineita.
- Pidetään savuhormi auki ja pyritään hallitsemaan paloa vähentämällä tai lisäämällä palamisilmaa nuohousluukun tai tulipesän kautta.
- Harjataan kettingillä, vaikka ilmeistä tukkeutumisvaaraa ei olisikaan, sillä näin pienennetään palokuormaa, paloaikaa ja hormin halkeamisriskiä.
- Tyhjenetään hormin pohja sinne tippuvasta palamisjätteestä.
- Pidetään vesikaton taitekohdat puhtaana kipinöistä, jotta aluspuut eivät syttyisi.
- Tarkkaillaan ja valvotaan, että palo ei pääse leviämään rakennukseen tai ympäristöön.

Jälkityöt

Jälkituuletus (=jäähdytys) aloitetaan heti, kun se on mahdollista. Tämä tapahtuu avaamalla pohjaluukku ja johtamalla korvausilmaa ulkoa.

Kun nokipalo on palanut loppuun, harjataan savuhormi puhtaaksi ja tyhjenetään palamisjätteet pois. Ennen kuin pelastusviranomainen poistuu paikalta, on huuhdeltava vesikaton taitekohdat ja vesikourut sekä tarkastettava ympäristö. Sovitaan johtavan pelastusviranomaisen kanssa savuhormin jäähdyttämistä ja jälkivartioinnista.

Seuraavana päivänä on tehtävä täydellinen nuohous. Savuhormi ja tulisija on tarkastettava nokipalon aiheuttamien vaurioiden löytämiseksi esimerkiksi tiiviyskokeella.

Nokipalo on hoidettu hallitusti loppuun kun

- toimittu yhteistyössä pelastusviranomaisen kanssa,
- huolehdittu riittävästä jälkivartioinnista,

- savuhormi puhdistettu,
- savupiippu hormimeen tarkastettu ja mahdolliset viat todettu,
- vioista ja mahdollisista hormin tai tulisijan käytön rajoituksista ilmoitettu rakennuksen omistajalle tai haltijalle ja
- nokipalon syy selvitetty rakennuksen omistajalle tai haltijalle sekä ehdotettu toimenpiteitä nokipalojen välttämiseksi jatkossa

Nuohoustyön päätyttyä

Nuohoustyön päätyttyä savuhormit, tulisijat ja savukanavat on harjattu. Nokipalon vaaran mahdollisesti aiheuttava noki on irrotettu ja poistettu. Harjattu noki ja tuhka on poistettu hormin pohjalta, tulisijoista ja tuhkatilasta. Poistettu noki ja tuhka on sijoitettu paloturvalliseen, metalliseen, kannelliseen ja jalalliseen säilytysastiaan, joka on sijoitettu ympäristön kannalta paloturvalliseen säilytyspaikkaan.

Tulisijojen ja savuhormien kunto ja toimivuus sekä tulisijoihin ja savuhormeihin liitettyjen lisälaitteiden toiminta on tarkastettu. Tulisijaan mahdollisesti kuuluvien peltien toiminta on varmistettu.

Tulisija savuhormimeen sekä koneellinen ilmastointi palautetaan toimintakuntoon ja todetaan sen toiminta nuohoustyön päätyttyä. Työsuorituksen jälkeen työskentely-ympäristö on siistitty työn jäljistä.

Työsuorituksen aikana on huomioitu mahdolliset vauriot tulisijoissa ja hormoneissa sekä mahdolliset muut viat ja puutteet. Näistä on informoitu kiinteistön omistajaa tai haltijaa. Jos nuohouksen yhteydessä on havaittu tulisijan tai hormin turvallisen käytön estäviä vikoja ja puutteita, joista voi aiheutua tulipalon vaara, on niistä ilmoitettu kirjallisesti nuohottavan kohteen edustajalle ja alueen pelastusviranomaiselle. Kiinteistön omistajaa tai haltijaa on kehoitettu korjaamaan asia viipymättä.

Kiinteistön omistajaa tai haltijaa on tarpeen mukaan neuvottu ja opastettu tulisijojen oikeaan käyttöön.

Yleisiä ohjeita

Nuohous tehdään tarkoituksenmukaisin työvälinein, mm. laskunaruja, nivelkauhaa, vaijeria, harjoja, nuohousimuria yms. nuohousvälineitä käyttäen, jotta saadaan aikaan mahdollisimman hyvä lopputulos niin paloturvallisuuden, laitteiden toimivuuden, energian taloudellisen käytön, ympäristön suojelun kuin myös ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta.

Palovaaraa aiheuttavat poikkeamat ilmoitetaan asiakkaalle ja pelastuslaitokselle.

Nuohous tehdään näiden ohjeiden mukaan, jos nuohousta eivät estä tulisija- ja savuhormirakenteet, väärin asennetut nuohousluukut tai muut laitteet ja kalusteet.